

Oorzaak neerstorten DC-10 van Martinair nog onduidelijk - Eerste overlevenden vandaag terug uit Faro

<https://www.trouw.nl/nieuws/oorzaak-neerstorten-dc-10-van-martinair-nog-onduidelijk-eerste-overlevenden-vandaag-terug-uit-faro~bb9f4714/>

Uit de tekst:

Gezagvoerder H. W. van Staveren van de DC-10, die met een shock in het ziekenhuis werd opgenomen, heeft kort na de ramp verklaard dat hij vlak voor de landing een hevige windvlaag heeft gevoeld. Tegelijkertijd hoorde hij een explosie in het achterste deel van het toestel. Toen verloor hij alle controle.

Trouw, 22 december 1992

Vanmorgen komen, als alles goed gaat, de eerste overlevenden van de ramp op Schiphol terug met een Airbus 310 van Martinair, waar familieleden en minister Maij-Weggen van verkeer en waterstaat hen opwachten. De Airbus die hen ophaalde is gisteren aan het begin van de avond van Schiphol vertrokken. Aan boord bevonden zich het Rampen Identificatie Team (RIT), een traumateam van twaalf artsen en andere hulpverleners en vertegenwoordigers van Martinair en de betrokken touroperators. De hele avond is er in Faro gewerkt om zoveel mogelijk gewonden met dit toestel naar Nederland te laten terugkeren.

Over het preciese aantal doden, overlevenden en vermisten van de ramp was gisteravond laat, ruim vijftien uur na het ongeluk, nog weinig meer bekend dan het aantal van 52 geborgen slachtoffers, dat door Martinair werd genoemd. De politie op vliegveld 'Saruca Salgado' in Faro sprak toen echter al van 57 slachtoffers. Martinair had gisteren de grootste moeite om goed zicht te krijgen op de aantallen. De vele gewonden zijn opgenomen in ziekenhuizen in Lissabon, het brandwondencentrum in Coimbra, in het ziekenhuis van Faro, maar ook in kleine plattelandsziekenhuisjes. Sommige overlevenden waren in de verwarring naar een hotel gegaan zonder dat te melden. Via de lokale radio werd de bevolking van de Algarve opgeroepen om te helpen bij het opsporen van overlevenden. Volgens Martinair was gisteravond laat het overgrote deel van de passagiers 'gelocaliseerd'. Bij de ramp zijn zeer waarschijnlijk enkele stewardessen omgekomen, de bemanning van de cockpit heeft het ongeluk wonder boven wonder overleefd.

Het was gisteren voor familie en vrienden van de 327 passagiers en de 13 bemanningsleden bijna ondoenlijk om via de telefoon contact te krijgen met Martinair of met het opvangcentrum in sporthal De Elzenhof op Schiphol. De nummers waren constant bezet. Ook een bezoek aan het opvangcentrum bracht meestal niet meer dan de bevestiging dat het familielid op de passagierslijst stond.

De 17 jaar oude DC-10 van Martinair, die was verkocht aan Defensie en weer teruggehuurd tot 1994, verongelukte gisterochtend half negen Nederlandse tijd bij de landing op het vliegveld bij Faro. Volgens een van de dienstdoende Portugese luchtverkeersleiders heeft de

Nederlandse DC-10 slechts een poging om te landen gedaan, in tegenstelling tot verhalen van overlevenden.

Gezagvoerder H. W. van Staveren van de DC-10, die met een shock in het ziekenhuis werd opgenomen, heeft kort na de ramp verklaard dat hij vlak voor de landing een hevige windvlaag heeft gevoeld. Tegelijkertijd hoorde hij een explosie in het achterste deel van het toestel. Toen verloor hij alle controle. De romp van het toestel brak in tweeën, vlak voor de vleugels, en direct daarna brak in het achterste deel brand uit. Volgens Martinair blijkt uit de verklaring van de gezagvoerder dat het ongeluk volkomen onverwacht is gebeurd. "Het was een absoluut onvoorspelbare gebeurtenis, ondanks het feit dat het weer ter plaatse slecht was", aldus Martinair-woordvoerder Buys.

In de minuten voor het ongeluk heeft de bemanning aan de passagiers geen bijzondere mededelingen gedaan over problemen rond de landing. Martinair wilde gisteren niet ingaan op de bewering van de gouverneur van Faro, dat het rampvliegtuig vlak voor de crash een breuk in het landingsgestel heeft opgelopen. Vervolgens zou het toestel scheef zijn gaan hangen, waarbij een van de vleugels een spoor van bijna tweehonderd meter langs de landingsbaan trok. De Portugese politicus denkt dat het breken van de as de oorzaak is van de ramp. Woordvoerder Udo Buys van Martinair zei in een reactie dat de chartermaatschappij van deze theorie 'niets' afweet. "De DC-10 was technisch in goede staat en heeft met het landingsgestel nooit problemen gehad", aldus Buys.

Volgens de gezagvoerder van een ander Martinair-toestel, dat kort voor de DC-10 op Faro landde, was het weer op Faro op het moment van de crash slecht, maar niet te slecht om te landen. Er stond geen extreem sterke wind.

B. Baksteen, voorzitter van de Nederlandse vereniging van verkeersvliegers, zei gisteren dat hij vermoedt dat het slechte wel degelijk een rol heeft gespeeld in de toedracht van het ongeluk. In theorie kan een vliegtuig door plotselinge windstoten of valwinden tijdens de landing onbestuurbaar worden.

Gisteravond laat is uit Faro ook een Boeing 767 van Martinair vertrokken met aan boord een groot aantal Nederlandse vakantiegangers die eigenlijk gisterochtend al vanaf Faro naar huis hadden zullen reizen. Zij hebben de hele dag op het vliegtuig moeten wachten tot de landingsbaan weer was vrijgegeven.

Meer nieuws op pagina 3 en 4. Ons commentaar op pagina 9